

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ

z dnia 10 sierpnia 2001 r.

w sprawie standardów wymagań będących podstawą przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów

(Dz. U. Nr 92, poz. 1020 oraz z 2003 r. Nr 90, poz. 846)

ogłoszono dnia 3 września 2001 r.
obowiązuje od dnia 3 września 2001 r.

Na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 10 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty zarządza się, co następuje:

§ 1. Określa się standardy wymagań będące podstawą przeprowadzania:

- 1) sprawdzianu w ostatnim roku nauki w szkole podstawowej, o którym mowa w art. 9 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, zwanej dalej "ustawą", stanowiące załącznik nr 1 do rozporządzenia,
- 2) egzaminu w ostatnim roku nauki w gimnazjum, o którym mowa w art. 9 ust. 1 pkt 2 ustawy, stanowiące załącznik nr 2 do rozporządzenia.
- 3) egzaminu maturalnego, o którym mowa w art. 9 ust. 1 pkt 3 ustawy, stanowiące załącznik nr 3 do rozporządzenia.

§ 2. Przepisy rozporządzenia nie dotyczą kształcenia dzieci i młodzieży z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym, znacznym i głębokim.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Załącznik nr 1

STANDARDY WYMAGAŃ BĘDĄCE PODSTAWĄ PRZEPROWADZANIA SPRAWDZIANU W OSTATNIM ROKU NAUKI W SZKOLE PODSTAWOWEJ

1. Czytanie

Uczeń:

- 1) odczytuje różne teksty kultury (w tym kształtujące tożsamość narodową i postawę obywatelską):
 - a) źródła i teksty historyczne, w tym: fragmenty kronik, pamiętników, listów, elementy dziedzictwa kulturowego, w szczególności zabytki architektury reprezentatywne dla danej epoki, polskie pieśni patriotyczne,
 - b) teksty literackie, w tym: baśnie, legendy, mity, opowiadania, utwory poetyckie i prozatorskie z klasyki dziecięcej i młodzieżowej - polskiej i światowej,
 - c) teksty użytkowe, w tym: telegram, zaproszenie, zawiadomienie, instrukcję, przepis, ogłoszenie, kartkę pocztową, list prywatny i oficjalny, tabelę, notatkę,
 - d) proste teksty podręcznikowe, a także publicystyczne i popularnonaukowe, w tym: audycję radiową i telewizyjną, artykuł prasowy,
 - e) przedstawienia teatralne i filmy,
 - f) przekazy ikonizacyjne, w tym: komiksy, dzieła malarskie, rzeźby,rozpoznaje ich cechy charakterystyczne, dostrzega znaczenia dosłowne i odkrywa sensy przenośne;
- 2) określa funkcje elementów charakterystycznych dla danego tekstu:
 - a) rozumie pojęcia: fikcja literacka, świat przedstawiony, nadawca, odbiorca, podmiot mówiący, narracja, przenośnia, rytm,
 - b) posługuje się czynnie terminami: bohater, wątek, akcja, autor, narrator, epitet, porównanie, wyraz dźwiękonaśladowczy, rym, zwrotka, refren, baśń, legenda, opowiadanie, powieść, proza, poezja oraz podstawowymi terminami związanymi z przekazami ikonizacyjnymi, plastyką, muzyką, radiem, telewizją, filmem, teatrem, prasą;
- 3) rozumie znaczenia podstawowych symboli występujących w instrukcjach i w opisach:
 - a) diagramów,
 - b) map,
 - c) planów,
 - d) schematów,
 - e) innych rysunków;
- 4) odczytuje dane z:

- a) tekstu źródłowego,
 - b) tabeli,
 - c) wykresu,
 - d) planu,
 - e) mapy,
 - f) diagramu
- oraz odpowiada na proste pytania z nimi związane.

2. Pisanie

Uczeń:

- 1) pisze na temat i zgodnie z celem, posługując się następującymi formami wypowiedzi:
 - a) opowiadanie,
 - b) opis przedmiotu, krajobrazu, postaci rzeczywistej i literackiej, dzieła sztuki,
 - c) sprawozdanie z uroczystości szkolnej, wycieczki,
 - d) notatka w formie planu, tabeli, wykresu, streszczenia,
 - e) kartka pocztowa,
 - f) list prywatny i oficjalny,
 - g) telegram,
 - h) zaproszenie,
 - i) zawiadomienie,
 - j) ogłoszenie,
 - k) instrukcja,
 - l) przepis;
- 2) formułuje wypowiedzi ze świadomością celu (intencji):
 - a) pyta i odpowiada,
 - b) potwierdza i zaprzecza,
 - c) poleca i prosi,
 - d) przyrzeka i obiecuje,
 - e) zachęca i zniechęca,
 - f) zaprasza,
 - g) przeprasza,
 - h) współczuje,
 - i) żartuje,
 - j) wątpi,
 - k) odmawia;
- 3) buduje tekst poprawny kompozycyjnie (ok. 1 strony formatu A4), celowo stosując środki językowe i przestrzegając norm gramatycznych, ortograficznych i interpunkcyjnych;
- 4) przedstawia w postaci graficznej dane zapisane w tabeli:
 - a) przenosi informacje na oś liczbową, chronologiczną, układ współrzędnych,
 - b) wyraża dane w postaci diagramu słupkowego, prostego schematu, innego rysunku;
- 5) dba o układ graficzny, czytelność i estetykę zapisu:
 - a) dostosowuje zapis do formy wypowiedzi,
 - b) wyróżnia części tekstu zgodnie z jego strukturą,
 - c) pisze czytelnie.

3. Rozumowanie

Uczeń:

- 1) posługuje się kategoriami czasu i przestrzeni w celu porządkowania wydarzeń:
 - a) sytuuje je w przestrzeni,
 - b) umieszcza daty w przedziałach czasowych,
 - c) oblicza upływ czasu między wydarzeniami,
 - d) porządkuje wydarzenia w kolejności chronologicznej;
- 2) przedstawia przyczyny i skutki wydarzeń i zjawisk:
 - a) domyśla się przyczyn, przewiduje skutki wydarzeń bliskich życiu i swoim doświadczeniom,
 - b) wskazuje główne przyczyny i skutki doniosłych wydarzeń w historii Polski,
 - c) wyjaśnia przyczyny i skutki zmian, które zachodzą w środowisku w wyniku działalności człowieka;
- 3) określa znaczenie osiągnięć człowieka dla rozwoju cywilizacyjnego:
 - a) wyjaśnia na prostych przykładach zmiany cywilizacyjne, jakie nastąpiły na przestrzeni dziejów,
 - b) opisuje najważniejsze osiągnięcia, które składają się na polskie dziedzictwo kulturowe;
- 4) wyraża własne opinie i próbuje je uzasadnić, wyjaśniając swoje stanowisko, używa odpowiednich argumentów;
- 5) opisuje sytuację przedstawioną w zadaniu za pomocą:
 - a) wyrażenia arytmetycznego i prostego wyrażenia algebraicznego,

- b) prostego równania pierwszego stopnia z jedną niewiadomą,
- c) planu,
- d) mapy,
- e) prostego schematu,
- f) diagramu słupkowego,
- g) innego rysunku;
- 6) rozpoznaje charakterystyczne cechy i własności:
 - a) liczb,
 - b) figur,
 - c) zjawisk,
 - d) przemian,
 - e) obiektów przyrodniczych,
 - f) elementów środowiska,
 wskazuje różnice i podobieństwa oraz porządkuje je;
- 7) dostrzega prawidłowości, opisuje je i sprawdza na przykładach:
 - a) opisuje zjawiska o charakterze powtarzalnym, spotykane w najbliższym otoczeniu,
 - b) na podstawie opisu zjawiska mającego charakter prawidłowości wnioskuje o dalszym jego przebiegu;
- 8) ustala sposób rozwiązania zadania oraz prezentacji tego rozwiązania;
- 9) analizuje otrzymane wyniki i ocenia ich sensowność:
 - a) porównuje wyniki z własnym doświadczeniem,
 - b) sprawdza wyniki z warunkami zadania.

4. Korzystanie z informacji

Uczeń:

- 1) wskazuje źródła informacji, posługuje się nimi;
- 2) analizuje oferty mediów kierowane do dzieci i młodzieży, wybiera spośród tych ofert, kierując się wskazanymi kryteriami (osadzonymi także w wartościach).

5. Wykorzystywanie wiedzy w praktyce

Uczeń:

- 1) posługuje się poznanymi terminami do opisywania zjawisk i sytuacji spotykanych w środowisku;
- 2) wybiera przyrządy służące do obserwacji i pomiaru, odpowiada na pytania dotyczące przebiegu zjawisk, zapisuje wyniki obserwacji;
- 3) wykonuje obliczenia dotyczące:
 - a) długości,
 - b) powierzchni,
 - c) objętości,
 - d) wagi,
 - e) czasu,
 - f) temperatury,
 - g) pieniędzy;
- 4) planuje i wykonuje obliczenia z wykorzystaniem kalkulatora;
- 5) wykorzystuje w sytuacjach praktycznych własności:
 - a) liczb,
 - b) figur,
 - c) zjawisk,
 - d) przemian,
 - e) obiektów przyrodniczych,
 - f) elementów środowiska
 i stosuje je do rozwiązania problemu;
- 6) zna zasady bezpiecznego posługiwania się urządzeniami technicznymi i materiałami chemicznymi, rozpoznaje oznakowania substancji toksycznych, łatwopalnych i wybuchowych, objaśnia zasady użytkowania domowych urządzeń elektrycznych;
- 7) wyjaśnia na podstawie instrukcji obsługi, jak uruchomić i wykorzystać proste urządzenia techniczne;
- 8) rozumie potrzebę stosowania zasad:
 - a) higieny,
 - b) bezpieczeństwa,
 - c) zdrowego trybu życia,
 - d) oszczędnego korzystania z energii i innych zasobów przyrody,
 - e) postępowania w środowisku przyrodniczym.